

Framtaksgrunnur og atfinningar

Oddagrein

NEISTARNIR fúka frá politikarum, vinnulívsfólki og vanligum borgarum, hvørja ferð tú tekur Framtaksgrunnin upp á tungu. Hetta hevur annars verið mynstrið nú í langa tíð men tá heva adressan verið Figgjargrunnurin, Richard Mikkelsen, bankin, danska stjórnin fyrri bert at nevna nøkur. Talan um atfinningar, skuldsetingar og tað verri er. Nóg av hesum er so sanniliga relevant, rimuligt og rætt. Men kortini hendir tað seg meira enn so, at einki hald er í kritikkinum og ónøgðini, tí hetta byggir á misskiljingar. Ein høvudsorsøkin til hesar misskiljingar, mistulkingar og misfatanir er manglandi information og afturlatni.

VIT sœu tað, tá Figgjargrunnurin kom í verðina, har stjórnin nærur á fanatiskan hátt tvíhelt um, at alt skuldi vera tagt burtur og hildið loyniligt. Sama hava vit upplivað í sambandi við bankabroytingarnar og nú loksins eisini í sambandi við nýggja Framtaksgrunnin. Vit hava bitið merki í, at stórbankin er vorðin meira opin og er farin at geva sær betri stundir til dialogin við fjølmiðlarnar. Tað fegnast vit um og vóna, at tað heldur, eisini tá tað kemur til borandi spurningar. Men lítill nytta er í at vera opin, vil tú fara uttan um spurningarnar.

FRAMTAKSGRUNNURIN er alt annað enn poppulerur, og hví er tað so kundi verið spurt! Tá Nyrup so flott avdúkaði hetta nýggja tiltak var ikki bert hann fegin. Føroya fólk sœu bráðluga ein glotta. Tosað varð um, at nú fór ikki at verða neyðugt at flyt. Æll vóru glað. Og hvussu er stætt eitt ár seinna! Fólk eru í øðini inn á sama Framtaksgrunn. Og hvussu ber tað til! Vit skulu ikki víðgera Faroe Seafod hesaferð. Men heldur tær atfinningarar móti grunninum, um at eingin fær svar osfr. Tað kunnu helst verða fleiri orsøkir til alt hetta, at tað hevur tikið drúga tíð at fáa grunnin at virka osfr. Latid okkum so góðtaka ta forkláringina. Men um somu tíð mugu vit kunna krevja av leiðsluni í hesum nýggja almenna stovni, at hon er opin og spælir við opnum kortum. Byggja atfinningar og misnøgð á misskiljingar og tørvandi informationir og innlit í virki grunsins, tá er hetta eina og aleina ábyrgdin hjá leiðslu grunsins. Tað má fylgja við upplýsingarskylda hjá somu leiðslu, ikki minst tá tað snýr seg um at vísa aftur og forklára misskiljingar. Tí tað er nevnliga psykologiskt ógvuliga týðandi, at Framtaksgrunnurinn ikki virkar sum eitt haft og ein forðing fyrri menning, tvs. nettup tað øvugta av tí, sum var ætlanin við honum. Eru realitetirnir í dag, at so fáar verkætlanir eru, sum kunnu stuðlast, tá má leiðslan koma við melding um tað. Hvat líkast tað, at menn verða noyðdir at fara á skýggjan fyrri at kæra sína neyð um, at teir fáa ikki svar frá Framtaksgrunninum. Komið fram úr buskunum. Nú so nóg bleiv óðrvisi við hesum grunni enn tað Nyrup proklameraði á sinni hevur Føroya fólk krav upp á at vita hví.

Sosialurin

Nú linkar figgjarmálaráðharrin í kongunum

Síðan landsfundin hjá Javnaðarflokkinum hevur Jóannes Eidesgaard tikið sær patent uppá orðið **skattalætti** til fólkið. Nú tað stundar til samráðingarnar við danir, hevur figgjarmálaráðharrin fingið kallar fótur og trekkir í land aftur

Figgjarmálaráðharrin, Jóannes Eidesgaard, er tann politikarin í Føroyum, sum dugir best at nýta fjølmiðlarnar. Jóannes fann tíðliga út, at skalt tú gera eina skjóta politiska karrieru í Føroyum, so mást tú duga væl at føra teg fram í fjølmiðlunum. Hetta hevur eydnast honum. Rætt skal vera rætt.

Í seinastu samgongu millum javnaðarflokkin, tjóðveldisflokkinn og sjálfstýrissflokkinn stóð Jóannes seg sera væl. Hann var landsstýrismaður í heilsu- og almannamálum. Tá trupuleikar uppstóðu í sjúkrahúsvörkinum, á Almánastovu ella í sambandi við tey arbeiðsleysu, kláraði Jóannes ógvuliga væl at snúva sær, tað veri seg í blóðunum, í Fimmaranum í Utvarpinum ella í Jakksending í Sjóvarpinum.

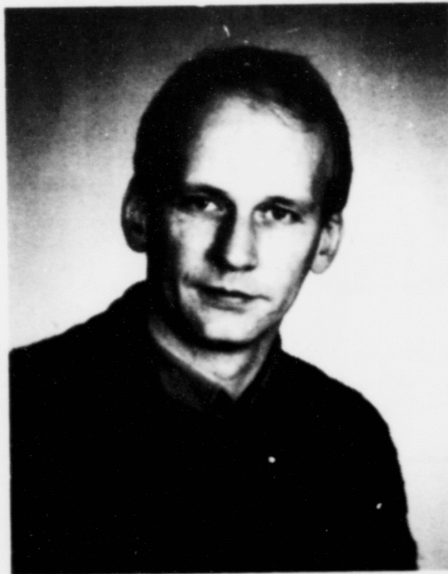
Í núverandi samgongu er Jóannes Eidesgaard landsstýrismaður í figgjarmálum. Hetta er týðningarmesti politiski posturin í endurreisningi av føroyska samfelagnum.

Eg havi roynt at fylgt eitt sindur við, hvat Jóannes skrivir og sigur, serliga um figgjarmál, men eg má á-sanna, at nú hevur pípan fingið annað ljóð.

Hesin fyrr so álvarsli og eftir mínum tykki evnariki politikarin er nú av álvara farin at linka í kongunum. Eri komin eftir, at tað móguliga er ein alt ov stórir biti hjá Jóannesi at hava alla ábyrgd av figgjarglugu stóðuni í Føroyum. At hann sigur eitt í dag, eitt annað í morgin, er tekin um veikleika. Ein annar veikleiki er eisini, at tá onkur annar politikari kemur við góðum uppskoti, so veit Jóannes altíð betur, men onki hendir alikavæl.

Meg minnst, hvat Jóannes segði eftir seinastu samráðing við danir. Einasta viðmerkingin, figgjarmálaráðharrin hevði til Sjóvarp Føroya eftir samráðingarnar var, at hetta var tað hann alla tíðina roknaði við, og at føroyingar mugu í nóg, nóg av finna seg í at liva við høgum skattum og avgjöldum.

Síðan fer Jóannes Eidesgaard á landsfund hjá javnaðarflokkinum, har javnaðartingfólkini fáa ábreiðslu fyrri, at tey ikki tala sak hjá arbeiðara- og verkamannafjöldini. Javnaðarflokkurinn hevði jú verið fyrri einum eyðmýkjandi valósgrí.

Skattalætti

Eftir landsfundin tekur Jóannes Eidesgaard sær patent uppá orðið **skattalætti** til fólkið. Líka síðan í vár og í alt summar hevur hann nýtt orðið **skattalætti** um politiskt jarnbrot. Men nú hevur pípan fingið annað ljóð.

Í seinastu viku ávaraði figgjarmálaráðharrin føroyingin, at um landsstýrið sleppur undan rentubyrðu, so fara danir óivað at krevja, at figgjarglógin skal javnviga og at vanligi føroyingurin ikki skal vænta sær nakað sum helst í nærmastu framtíð.

Er hetta ikki á villileiða fólk og misnýta føroysku fjølmiðlarnar, Jóannes? Er tað veruliga so, at figgjarmálaráðharrin hevur so gott samband við javnaðarstjórnina í Danmark, at hann longu nú kennir úrslitið av komandi samráðingum?

Eftir seinastu samráðing segði tú við Sjóvarp Føroya, at hetta var tað tú roknaði við, sum um tú visti úrslitið áðrenn.

Eg haldi tíð, at Jóannes Eidesgaard framvegis hevur stóra undirteki millum manna, men figgjarmálaráðharrin má trúgva uppá tað hann arbeiðir við, hugsa seg um, tá ið hann úttalar seg til fjølmiðlarnar og standa stinnar yvir fyrri donum.

Ella er stóðan so hettislig og syndarlig, sum allar

kanningar og frágreiðingar um dagarnar siga frá? Taka nú danir endaliga kvækratíð um føroyingin, tað líkamikið um figgjarmálaráðharrin eitur Jóannes ella Hans.

Stygja borgararnar burtur

Í seinastuni hava vit hoyrt nóg um, at fólk rýma undan høga skattatrystinum. Lykilin til endurreisningina av føroyska samfelagnum er lægri skattatryst og lægri avgjöld.

Og her haldi eg, at Jóannes Eidesgaard, figgjarmálaráðharrin, og hansara fólk eru vánalig handilsfólk. Ein góður handilsmaður roynir altíð at livga um kundarnar

og ikki styggja teir burtur.

Figgjarmálaráðharrin visir eingi tekin at gera sum góði handilsmaðurin. Heldur ikki sæst nakað tekin til m.a. at endurskoda MVG-skipanina, sum ófyrirreikað varð smoygd niður yvir okkara lítla samfelag. Tað er sum um ein líkasæla valdar, og fólk bara bíða og aftur bíða.

Eg kenni ein ungan maskinmeistara, sum fekk prógv á jolum í fjør. Hann fekk beinanvegin kjans við føroyskum skipi í Hirtshals. Fyrstu trýggjar mánaðirnar forvann hann fitt av peningi, men føroyska samfelagið tók størsta partin av inntøku hansara.

Eftir páskafrítíðina flutti maskinmeistarin adressu til Danmarkar, Føroyar mistu ein góðan borgara, sum kundi hjálpt til í landshúsarhaldnum, men Landsstýrið ger onki fyrri at halda uppá góðu «kundarnar».

Tá ið figgjarmálaráðharrin nú fer til Danmarkar at samráðast, so má høvudskravið vera, at sama skattatryst og avgjaldstryst er í Føroyum og í Danmark, tá ið ríkisfelagsstøðan er sum hon er.

Tað skal loysa seg líka væl at búgva og arbeiða í Føroyum sum í Danmark.

Og til seinast, Jóannes Eidesgaard, figgjarmálaráðharrin, skriva hetta eina dømi av nógvm aftan fyrri oyrað, áðrenn tit fara at samráðast við danir.

Vís okkum føroyingum, at tit megna at bita frá tykkum í samráðingunum. Tit hava alt at vinna, onki at tapa.

Vagnur Michelsen

Ung í arbeiði 95

Við figgjarglugu stuðli frá Føroya Landsstýri verður møguleiki hjá nøkrum ungum millum 16-26 ár, ið eru arbeiðsleys í Gøtu kommunu, at fáa arbeiði eina tíð framyvir. Hesi kunnu venda sær persónliga til kommunuskrivstovuna í avgreiðslutíð - sum skjótast og innan 20. sept. í ár.

Gøtu Kommuna

Telefon 47112 Fax 47111
110-110 Gøtu